

MAKROLIDOVÁ ANTIBIOTIKA

MAKROLIDY

Charakteristika:

- bakteriostatická ATB středně širokého antimikrobiálního spektra s relativně krátkým postantibiotickým efektem
- jejich toxicita je nízká, pouze ve vysokých dávkách vykazují určitý stupeň hepatotoxicity
- inhibují řadu G+ a G- bakterií, dobře působí na intracelulární patogeny, jsou vhodné u toxoplazmózy, atypických mykobakteriálních infekcí, chlamydií, ale i u borelií
- používají se u infekcí dýchacích cest, uroinfekcí, gynekologických infekcí
- u infekcí způsobených streptokoky a stafylokoky se makrolidová ATB indikují pouze v případě přecitlivělosti pacienta na β -laktamová ATB
- klaritromycin je součástí eradikace *Helicobacter pylori*
- makrolidy nevykazují pouze antiinfekční účinky ale také imunopresivní a imunostimulační účinky
- makrolidy velmi dobře pronikají do tkání a sekretů (ve tkáních je až 50krát vyšší koncentrace než v plazmě); terapeutické koncentrace se zde udržují po dobu pěti až sedmi dnů po absorpci perorálně podané dávky, a proto je u některých infekcí postačující i jednorázové podání
- makrolidová antibiotika mohou interagovat s léčivými metabolizovanými systémem cytochromu P450 3A4, kde klaritromycin působí významně inhibičně
- azitromycin neinaktivuje enzymy cytochromu P450, a proto nevyvolává interakce, které se objevují u klaritromycinu

Mechanismus účinku:

- inhibice mikrobiální proteosyntézy

Upozornění:

- užívat po celou předepsanou dobu léčby – zkrácení může zapříčinit rezistenci mikroorganismů na ATB
- zapíjet dostatečným množstvím vody, nepoužívat k zapíjení citrusové šťávy
- suspenzi je nutné před dávkováním mírně promíchat; odměřenou dávku aplikovat na jazyk nebo podat s nápojem, který je potřeba ihned vypít; po uplynutí expirace zbylý sirup zlikvidovat
- při současném podávání antacid dodržovat odstup minimálně 2 hodiny

Kontraindikace:

- přecitlivělost na makrolidová ATB; opatrnost u těžších poruch funkce jater či ledvin; v graviditě a laktaci

Nežádoucí účinky:

- GIT potíže, alergické kožní reakce, zvýšené riziko superinfekce

KLARITROMYCIN**Aplikace:**

- biologická dostupnost klaritromycinu prakticky není ovlivněna příjmem potravy, lze ho užívat nalačno, současně s jídlem nebo po něm
- retardované tablety nelámat ani drtit

Dávkování:

- jednotlivá dávka pro dospělé: 250 – 500 mg, (klaritromycin SR: 500 mg)
- intervaly dávek: 12 hod., (klaritromycin SR: 24 hod.)
- dávky pro děti (mg/kg/den): 15

Interakce:

- k nejvýznamnějším se řadí interakce s karbamazepinem, cyklosporinem, statiny (zejména lovastatinem a simvastatinem), theofylinem či warfarinem
- zvýšenou pozornost je rovněž třeba věnovat nemocným současně léčeným digoxinem z důvodu jeho zesílené střevní absorpce

Léčivé přípravky:

- **Clarithromycin** - Teva (Teva, CZ), **Clarithromycin** - Ratiopharm (Ratiopharm, D), **Fromilid** (KRKA, SLO), **Klabax** (Raubaxy, GB), **Klacid** (Abbott, CZ), **Klaritromycin Mylan** (Generics, GB)

AZITROMYCIN

Aplikace:

- k zajištění optimální biologické dostupnosti je třeba azithromycin užívat 1 hodinu před jídlem nebo 2 hodiny po něm (potrava snižuje biologickou dostupnost azithromycinu až o 50 %)

Dávkování:

- jednotlivá dávka pro dospělé: 250 – 500 mg
- intervaly dávek: 24 hod.
- dávky pro děti (mg/kg/den): 10

Interakce:

- ↑ plasmatické hladiny a výskyt NÚ digoxinu a rifabutinu; ↓ až antagonizuje účinek β-laktamových a linkosamidových antibiotik
- jeho plasmatické hladiny ↑ nelfinavir; jeho účinek ↓ až antagonizují linkosamidy

Léčivé přípravky:

- **Apo-azithromycin** (Apotex, NL), **Azibiot** (KRKA, SLO), **Azithromycin Mylan** (Generics, GB), **Azithromycin-Teva** (Teva, CZ), **Azitromycin Sandoz** (Sandoz, A), **Azitrox** (Zentiva, CZ), **Sumamed** (Pliva-Lachema, CZ), **Zetamac** (Pfizer, CZ), **Zitrocin** (Pliva-Lachema, CZ)